

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

03 aprilie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Anatolie Țurcan,

Judecători – Ala Cobăneanu, Dumitru Visternicean, Maria Ghervas și Ion Druță,

judecând, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Valentina Bradu și de inculpat, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 decembrie 2017, în cauza penală în privința lui

Zamfir Ruslan xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 01.02.2012 - 23.07.2014;

Instanța de apel: 16.09.2014 - 18.12.2014;

Instanța de recurs: 04.03.2015 - 05.05.2015;

Instanța de apel: 16.06.2015 - 19.01.2016;

Instanța de recurs: 11.03.2016 - 21.06.2016;

Instanța de apel: 15.07.2016 - 22.12.2017;

Instanța de recurs: 09.02.2018 - 03.04.2018

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 23 iulie 2014, Zamfir Ruslan a fost condamnat în baza art.151 alin.(2) lit. j) Cod penal, la 5 ani închisoare, iar potrivit art.90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 1 an.

Procesul penal intentat în privința lui Zamfir Ruslan în baza art.179 alin.(2) Cod penal a fost încetat, în legătură cu împăcarea părților.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că, Zamfir Ruslan la 05.11.2011, în jurul orei 00.30, acționând cu intenție, fără permisiune, a pătruns în casa din str. xxxxx, unde locuia Rusu Serghei și i-a aplicat ultimului mai multe lovituri cu pumnul în regiunea feței, cauzându-i conform raportului de expertiză medico-legală vătămări neînsemnate, rămânând în continuare în domiciliul acestuia, încălcând dreptul părților vătămate Rusu Serghei și Rusu Ion la viața privată și inviolabilitatea domiciliului.

Tot el, la 13.11.2011, în jurul orei 22.00, aflându-se în ograda casei de locuit amplasată pe str. xxxxx, în urma conflictului apărut, i-a aplicat lui Ursachi Octavian și Buraga Dumitru mai multe lovituri cu cuțitul în diferite regiuni ale corpului cauzându-le, potrivit rapoartelor de expertiză medico-legală nr. 3151/D și 3152/D din 25.11.2011, leziuni corporale grave.

3. Sentința a fost contestată cu apeluri de către procuror, avocații Iorga Emil și Banari Vadim în numele inculpatului și de inculpat, care au solicitat:

- **procurorul**, casarea parțială a sentinței, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Zamfir Ruslan în baza art.151 alin.(2) lit. j) Cod penal, să-i fie stabilită pedeapsa 12 ani închisoare și în baza art.179 alin.(2) Cod penal, 3 ani închisoare, iar conform art.84 alin.(1) Cod penal, prin cumul total al pedepselor aplicate, să-i fie stabilită pedeapsa definitivă 15 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea apelului sânt invocate afirmațiile că, prima instanță nu a luat în considerație gravitatea infracțiunii săvârșite, motivul și scopul acesteia, persoana celui vinovat și prin urmare neîntemeiat a aplicat în privința inculpatului prevederile art.90 Cod penal, stabilindu-i o pedeapsă prea blândă în raport cu pericolul social al infracțiunii comise.

La fel, la baza sentinței de încetare a procesului penal în baza art.179 alin.(2) Cod penal, instanța nu putea pune cererea asupra căreia nu s-au expus ambele părți, deoarece în cadrul examinării cauzei Zamfir Ruslan vina în săvârșirea infracțiunii respective nu a recunoscut-o;

- **avocatul Iorga Emil în numele inculpatului**, casarea acesteia cu pronunțarea unei hotărâri de achitare.

În motivarea apelului a invocat că, declarațiile inculpatului depuse în cadrul urmăririi penale nu pot fi puse la baza sentinței, deoarece acesta nu a recunoscut faptele incriminate, refuzându-se de ele, astfel nu pot fi considerate ca probe, iar instanța își întemeiază sentința doar pe probele care au fost cercetate nemijlocit în ședința de judecată.

În speță lipsește legătura de cauzalitate dintre faptele săvârșite, persoana inculpatului și consecințele infracțiunii.

Totodată, martorii nu a indicat direct că inculpatul a aplicat lovituri părților vătămate, prin urmare nu au fost administrate probe suficiente care ar dovedi direct săvârșirea infracțiunii de către Zamfir Ruslan;

- **avocatul Banari Vadimi în numele inculpatului**, casarea acesteia cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, din motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, instanța nu s-a expus asupra argumentelor inculpatului privind maltratarea acestuia și privațiunea de liberate.

Prima instanță a pus la baza sentinței declarațiile inculpatului depuse în calitate de bănuit, fără a da o apreciere și a dezbate în mod corespunzător cele invocate de inculpat ulterior.

Instanța a admis abateri procesuale prin faptul că, a examinat înregistrările video unde erau imprimare declarațiile inculpatului făcute la faza de urmărire penală în calitate de bănuit, deoarece în cadrul instanței de judecată a refuzat de a depune declarații.

Totodată, în cadrul examinării cauzei a fost încălcat dreptul inculpatului la un proces echitabil, deoarece ședințele instanței nu au fost înregistrate video pe perioada de la 12.03.2013 până la 17.05.2013;

- **inculpatul Zamfir Ruslan** casarea acesteia cu pronunțarea unei hotărâri de achitare din motiv că fapta nu a fost săvârșită de dânsul.

În motivare a indicat că, probele prezentate și cercetate dovedesc că în rezultatul acțiunilor ilegale au fost cauzate vătămări corporale, care au pus în pericol viața și sănătatea a două persoane, însă nu dovedesc faptul că, anume inculpatul a săvârșit fapta imputată.

Nu au fost examinate obiectiv și multilateral probele administrate, în coroborare cu declarațiile depuse în cadrul ședințelor de judecată, iar condamnarea lui Zamfir Ruslan este neîntemeiată, nefiind confirmată prin careva probe.

În cadrul urmăririi penale a fost supus maltratării, pentru a recunoaște infracțiunea incriminată în baza art.151 Cod penal, prin ce au fost încălcate prevederile art.3, 5, 6 și 8 CțEDO.

Totodată a menționat că, prima instanță a admis abateri, pripit pronunțând soluția de condamnare, fără a verifica caracteristica victimelor, cauzele producerii incidentului, precum și cum au fost dobândite declarațiile inculpatului în calitate de bănuit.

La fel, în cadrul procesului penal a fost încălcat pct.3) art. 6 CțEDO, deoarece inculpatului nu i-a fost acordată asistența juridică completă de un avocat, deoarece activitatea avocaților o consideră inefficientă, nu au înaintat întrebări martorilor acuzării și apărării, într-u stabilirea adevărului.

Mai mult, avocatul Rogoian Liuba nu cunoștea limba de stat, astfel nu i-au fost apărate drepturile și interesele corespunzător, prin ce i-a fost încălcat dreptul la apărare și la un proces echitabil.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 decembrie 2014, a fost respins ca nefondat apelul declarat de procuror, admise apelurile inculpatului și avocatului Iorga Emil, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Zamfir Ruslan a fost achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(2) lit. j) Cod penal, din motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

5. Decizia instanței de apel a fost contestată cu recursuri ordinare de procuror și de inculpat, care au solicitat:

- **procurorul**, în temeiul pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, menționând că instanța nu s-a pronunțat asupra apelului declarat, neluând în considerație probele acuzării, fără a le da aprecierea corespunzătoare, mai mult, la materialele cauzei lipsește cererea de solicitare a împăcării în baza art.109 Cod penal;

- **inculpatul Zamfir Ruslan**, în temeiul pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, casarea acesteia cu pronunțarea unei hotărâri prin care să fie constatată violarea art. 6 § 1 CțEDO și art.20 Cod de procedură penală.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 05 mai 2015, au fost admise recursurile ordinare, casată decizia și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Instanța de recurs a menționat că, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apeluri, mai mult, nu a fost examinat apelul declarat de avocatul Banari Vadim în numele inculpatului, astfel, fiind încălcate prevederile art.414 alin.(3) Cod de procedură penală.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie

2016, au fost admise apelurile, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Zamfir Ruslan a fost condamnat în baza art.151 alin.(2) lit. j) Cod penal, la 7 ani închisoare, iar în temeiul art.385 alin.(4) Cod de procedură penală, pedeapsa stabilită a fost redusă, drept recompensă pentru încălcările dreptului la examinarea cauzei în termen rezonabil, aplicându-i pedeapsa 6 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis. În rest, sentința a fost menținută.

8. Decizia instanței de apel a fost contestată cu recursuri ordinare de avocatul Hamureac Oxana în numele inculpatului și de inculpatul Zamfir Ruslan, care au solicitat:

- *avocatul Hamureac Oxana în numele inculpatului*, fără a invoca vre-un temei de drept din cele prevăzute la art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, casarea sentinței și decizie instanței de apel și pronunțarea unei hotărâri de achitare.

În motivarea recursului a invocat că, instanțele judecătorești au examinat unilateral probele administrate, or, părțile vătămate au explicat că, nu poate spune cu certitudine că la locul faptei era Zamfir Ruslan, iar martorul Trohin Serghei a declarat că pe inculpat l-a văzut pentru prima dată în ședința de judecată.

Hotărârile de condamnare sunt bazate exclusiv pe declarațiile inculpatului depuse la faza de urmărire penală, însă acestea nu pot fi puse la baza soluției, deoarece această persoană a fost maltratată, iar toate dubiile sunt interpretate în favoarea inculpatului;

- *inculpatul*, invocând prevederile art.427 alin.(1) pct.2), 6), 10) și 15) Cod de procedură penală, casarea acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

9. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 21 iunie 2016, au fost admise recursurile, casată parțial decizia, în partea condamnării lui Zamfir Ruslan în baza art.151 alin.(2) lit. j) Cod penal și dispusă rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Celelalte dispoziții ale hotărârii contestate au fost menționate.

În motivarea soluției sale, instanța de recurs a indicat că, instanța de apel la adoptarea soluției, nu era în drept să pună la baza acesteia declarațiile acuzatorii ale martorului Danila Vitalie, care nu a fost audiat în ședința de judecată și care de care partea acuzării s-a refuzat, declarațiile acestuia nefiind supuse unei verificări suplimentare prin efectuarea confruntărilor cu declarațiile altor persoane audiate la faza respectivă, în conformitate cu prevederile art.113 alin.(1) Cod de procedură penală.

Totodată, instanța de recurs a menționat că, respingând argumentele inculpatului cu privire la presiunea fizică și psihică exercitată de către colaboratorii IP Buiucani mun. Chișinău de a face declarații, instanța de apel prematur a concluzionat că „argumentul menționat este combătută prin însuși înregistrarea video anexată la materialele cauzei și procesul-verbal (f.d.136-138, vol. I)” or prin încheiere judecătorului de instrucție al Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 26.02.2016, a fost admisă plângerea petiționarului Zamfir Ruslan în baza art.313 Cod de procedură penală, fiind declarate nule ordonanța procurorului în Procuratura sect. Buiucani mun. Chișinău din 23.11.2015, privind clasarea procesului penal 2013038015, (pornită pe semnele infracțiunii prevăzute de

art.309¹ Cod penal), ordonanța procurorului în Procuratura sect. Buiucani mun. Chișinău din 22.12.2015, privind respingerea plângerii petiționarului împotriva ordonanței procurorului din 23.11.2015 de clasare a procesului penal 2013038015 (f.d.131,132, vol. V).

La fel, prin încheierea menționată procurorul a fost obligat să lichideze încălcările depistate ale drepturilor petiționarului.

10. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 decembrie 2017, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate de avocații Iorga Emil și Banari Vadim în numele inculpatului și de inculpat, admis apelul procurorului, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care lui Zamfir Ruslan recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(2) lit. j) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa 7 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

Potrivit art.385 alin.(4) Cod de procedură penală, pedeapsa stabilită a fost redusă drept recompensă pentru încălcarea drepturilor acestuia, stabilindu-i pedeapsa 5 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art.90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 5 ani.

În rest sentința a fost menținută.

10.1. Instanța de apel a respins alegațiile inculpatului, a apărătorilor acestuia, cât și a procurorului, privind pretinsa ilegalitate a sentinței în partea încetării procesului penal în baza art.179 alin.(2) Cod penal, din motiv că, instanța de recurs a dispus menținerea fără modificări a sentinței în această parte.

10.2. În motivarea soluției sale, instanța de apel a indicat că, starea de fapt și de drept se află în concordanță deplină cu materialele cauzei și corect a fost statuată de către prima instanță.

La fel, instanța de apel a conchis că deși inculpatul nu și-a recunoscut vina în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(2) lit. j) Cod penal, vinovăția acestuia se confirmă și prin: declarațiile părților vătămate Ursachi Octavian, Buraga Dumitru, martorilor Trohin Serghei, Colnic Dumitru, Erhan Vasile, Buzenco (Rusu) Galina, procesul-verbal de cercetare la fața locului din 13 noiembrie 2011 (f.d.10-13, vol. I); înștiințările serviciului „903” (f.d.14-16, vol. I); certificatul de vizită nr. 84068 din 13 noiembrie 2011, eliberat lui Ursachi Octavian (f.d.17, vol. I); certificatul de vizită nr. 84070 din 13 noiembrie 2011, eliberat lui Buraga Dumitru (f.d.18, vol. I); procesul-verbal de examinare a obiectelor din 16 noiembrie 2011 (f.d.100-102, vol. I); raportul de expertiză medico-legală nr. 3152/D din 25 noiembrie 2011 (f.d.128, vol. I); raportul de expertiză medico-legală nr. 3151/D din 25 noiembrie 2011 (f.d.120-121,123, vol. I); raportul de expertiză psihiatrică legală staționară nr. 5s-2012 din 24 ianuarie 2012 (f.d.153-154, vol. I); copia raportului de expertiză psihiatrico-legală ambulatorie nr. 604a-2013 (f.d.199-201, vol. I).

Astfel, instanța de apel a reținut că, în speță și-a găsit confirmare deplină cauzarea vătămarilor corporale anume de către inculpatul Zamfir Ruslan, în contextul în care conform relatărilor părților vătămate, Ursachi Octavian și Buraga Dumitru, dar și a martorilor Trohin Serghei, Colnic Dumitru, Erhan Vasile, Buzenco (Rusu) Galina, s-a constatat cu vehemență că în momentul în care aceștia se deplasau pe drumul din s. Ghidighici, au fost numiți cu cuvinte

necenzurate, după care au fost atacați de către inculpat.

De asemenea, instanța de apel a identificat că Zamfir Ruslan a acționat cu intenție directă, de a se răfui cu persoanele care posibil îl băteau pe fratele acestuia, Zamfir Serghei, în curtea casei vecinului Postolache Mihail, fapt ce rezultă nemijlocit din faptul că auzind de la mama sa precum că în ograda vecină cineva posibil îl agresa pe fratele ultimului, acesta a plecat imediat în curtea vecinului, ce se petrecea în ogradă nu ține minte, întrând în casă nu l-a observat pe fratele său acolo, dar a văzut că trei sau patru persoane se băteau și el împingându-i la o parte, aceștia întorcându-se au început să-l lovească, pe pervaz ultimul a observat un cuțit cu lama de aproximativ 7 cm pe care l-a luat și l-a înfipt în persoanele date.

Tot aici, instanța a atestat și faptul că intenția inculpatului a fost îndreptată anume spre vătămarea gravă a integrității corporale a lui Ursachi Octavian și Buga Dumitru, fapt atestat nemijlocit prin obiectul utilizat în calitate de armă de către inculpat, cât și prin numărul loviturilor, dar și localizarea leziunilor corporale, determinând un pericol iminent îndreptat spre organele vitale ale pătimiților.

Așa fiind, instanța de apel a considerat neîntemeiat argumentul inculpatului precum că probele administrate și cercetate dovedesc doar că a fost săvârșită o faptă, în urma căreia asupra a două persoane a existat pericol pentru viață și sănătate, însă nu dovedesc că anume dânsul a comis fapta dată, or, relatările inculpatului nu au suport factic fiind combătute prin raportul de expertiză psihiatrică legală staționară nr. 5s-2012 din 24 ianuarie 2012.

Mai mult, relatările și nemijlocit argumentele inculpatului privind nevinovăția sa, au fost combătute integral și prin declarațiile acestuia depuse în calitate de învinuit la data de 13 decembrie 2011, audiat în prezența avocatului, Untilă Vasile, cu participarea specialistului și aplicarea mijloacelor tehnice de înregistrare video, unde acesta a susținut și relatat exact aceleași declarații pe care le-a depus în calitate de bănuit, de fapt, recunoscând integral vina în săvârșirea faptei infracționale (f.d.136-138, vol. I).

La fel, nu a fost admis nici motivul inculpatului precum că în sentință este indicat că partea vătămată Ursachi Octavian a declarat că l-a văzut pe dânsul în ograda casei unde a fost săvârșită fapta, însă în faza urmării penale și în cadrul ședinței de ședință, partea vătămată nu dat astfel de declarații, or partea vătămată nu a depus asemenea declarații după cum invocă inculpatul și acesta a relatat că nu a putut spune dacă loviturile au fost din partea lui Zamfir Ruslan. Polițiștii i-au arătat mai multe fotografii a mai multor persoane și l-a recunoscut pe persoana care l-a tăiat. Nu poate spune cu certitudine că acea persoană era Zamfir Ruslan.

A fost respins ca neîntemeiat și argumentul inculpatului precum că nu a fost asigurat cu dreptul de a face obiecții asupra corectitudinii procesului-verbal al ședinței, fapt confirmat prin ceia că nu a fost înregistrată ședința cu un dispozitiv audio și nici încheiere nu a întocmit în acest sens, or, în cazul de față, acest argument este unul pur declarativ și formal, de vreme ce Zamfir Ruslan, a avut această posibilitate, totodată ședințele judiciare au fost înregistrate audio, iar inculpatul a avut posibilitatea contra cost de a primi o copie a înregistrării audio a ședinței de judecată și respectiv să formuleze obiecțiile respective, fapt pe care însă nu l-a făcut, deoarece, deși inculpatul invocă la acest capitol o încălcare a

drepturilor sale, pe alte temeiuri și motive, acesta a înaintat mai multe cereri, la etapa cărora nu a invocat încălcări de ordin procedural, formulându-se în scop de apărare și reprezentare a poziției ocupate în cadrul procesului penal.

Referitor la argumentul lui Zamfir Ruslan precum că prima instanță nu a asigurat audierea martorului Zamfir Serghei, anterior condamnat pentru infracțiuni analogice, care s-a aflat în toiul conflictului, în stare de ebrietate, în privința căruia martorul Dănilă Nicolae a declarat în faza urmăririi penale precum că a văzut un cuțit în mână la Zamfir Serghei până la începerea conflictului și presupune că ultimul l-ar fi înjunghiat, or, în cazul de față, conform materialelor cauzei penale, se atestă că de către procurorul în Procuratura Buiucani, mun. Chișinău, Furtuna Victor, a fost citat pentru ședința judiciară din 19 martie 2013 (f.d.112, vol. III), însă nu s-a prezentat din motive necunoscute și nu a comunicat despre imposibilitatea de a se prezenta, drept rezultat, prin ordonanțele procurorului din data de 21 martie 2013 și 17 mai 2013, s-a dispus aducerea silită a lui Zamfir Serghei (f.d.132, 134, vol. III), iar conform raportului colaboratorului de poliție din cadrul Inspectoratului de Poliție Buiucani, mun. Chișinău din 05 iunie 2013, Zamfir Serghei s-a obligat să se prezinte în ședința de judecată (f.d.135, vol. III), însă acesta nu s-a prezentat.

Așadar, instanța de apel a notat că, în acest caz acuzatorul de stat a întreprins toate măsurile admisibile, prevăzute de lege, în vederea asigurării prezenței martorului în ședința de judecată, prima instanță oferindu-i această posibilitate, însă din cauza imposibilității asigurării prezenței acestuia, procurorul a refuzat la audierea martorului, în vederea neadmiterii tergiversării examinării cauzei.

De referință la declarațiile inculpatului, precum că urmau a fi apreciate critic declarațiile martorului Dănilă Nicolae, instanța de apel a reținut că, declarațiile acestui martor nici nu au fost analizate de către prima instanță drept probe în susținerea faptei infracționale săvârșite de către inculpat.

Alegațiile lui Zamfir Ruslan privind pretinsele încălcări la capitolul reținerii, arestării și prelungirii măsurii preventive, nu au fost reținute de către instanța de apel, fiind fără suport factual și juridic, or, în cazul de față, nemijlocit la aplicarea, prelungirea și înlocuirea măsurii preventive „arestarea preventivă” s-a ținut cont de rigorile art. art.165-168, 175-177, 185-186, 195 Cod de procedură penală.

A fost respins argumentul inculpatului precum că, prima instanță eronat a admis în calitate de probe declarațiile care le-a dat în faza urmăririi penale, deoarece nu au fost confirmate de circumstanțele cauzei nici într-un fel, probele în cauză nu indică că inculpatul s-a aflat în ograda casei până la săvârșirea faptei și după săvârșirea acesteia, ceea ce indică că instanța a admis argumentele procurorului fără suport probatoriu legal, în contextul în care, inculpatul a depus declarații fiind audiat în calitate de bănuit și învinuit în prezența avocatului său, acestuia i s-au explicat drepturile și obligațiile procesuale și, inclusiv dreptul de a nu mărturisi împotriva sa.

De asemenea, a fost respins și argumentul inculpatului precum că a fost violat art.6 par.1 CțEDO, deoarece nu a fost examinată cauza în termen rezonabil din motive că instanța nu a citat martorii în instanță în modul stabilit de art. art.238, 239, 240 Cod de procedură penală, fiind dispusă neîntemeiat de câteva ori

aducerea forțată a martorilor, or art.53 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, arată clar și exigent, anume obligația procurorului de a prezenta și asigura prezența martorilor acuzării în calitate de probe în susținerea învinuirii în ședința de judecată, fapt care a și fost făcut în acest caz, astfel că, dispunând de pârghii legale, procurorul corect și legal a dispus citarea și asigurarea prezenței martorilor acuzării în ședința judiciară, cu atât mai mult că urmare a constatării ineficienței măsurii procesuale citarea legală, procurorul corect a dispus aducerea silită a acestor martori, așa cum dictează art.199 Cod de procedură penală, iar în cazul imposibilității asigurării prezenței acestora, procurorul ghidându-se de rigorile art.328 Cod de procedură penală, a renunțat la probele date și examinarea cauzei penale în baza probelor examinate în ședință, cerere care a fost admisă de prima instanță.

Instanța de apel a respins argumentele lui Zamfir Ruslan precum că, a fost încălcat art.6 par.1 CțEDO coroborat cu art. art.66, 96 alin.(1) pct.3), (2), 336, 342, 366 alin.(3) Cod de procedură penală, art. art.14, 15 Cod penal, deoarece nu au fost prezentate caracteristicile părților vătămate, nu au fost dovedite cauzele și circumstanțele care au contribuit la săvârșirea infracțiunii, nu a avut acces la dosar, i s-a interzis să dea întrebări martorilor și părților vătămate, a fost lipsit de posibilitatea de a face obiecții asupra corectitudinii procesului-verbal a ședinței de judecată, nu a fost informat despre natura și cauza acuzației aduse împotriva lui din motiv că în ședința preliminară nici nu a fost întrebat dacă îi era clară învinuirea.

Or, anexarea caracteristicilor părților vătămate, nu este obligatorie, dar fiecare parte, la dorință, poate cere anexarea acestora, inculpatul a avut posibilitatea reală de a acorda întrebările pe care le are părților vătămate, cât și martorilor audiați, fiind prezent la ședințele judiciare, în cadrul cărora au fost audiate părțile vătămate și martorii și acordând întrebările corespunzătoare, de asemenea inculpatul a avut posibilitatea de a face obiecții asupra procesului-verbal al ședinței de judecată în prima instanță, lucru pe care însă nu l-a făcut, înaintând doar o cerere, prin care a solicitat eliberarea copieii de pe procesul-verbal al ședinței de judecată, iar ordonanța de punere sub învinuire, cât și rechizitoriul corespund rigorilor art. art.281, 296 Codul de procedură penală și art. 6 CțEDO.

Mai mult, la etapa urmării penale, potrivit procesului-verbal de audiere în calitate de bănuț, a declarat că „*bănuțala ce mi se aduce îmi este clară*”, iar conform procesului-verbal al ședinței de judecată din 15 iunie 2012, la întrebarea instanței inculpatul a menționat clar că „*învinuirea îmi este clară, vina nu o recunosc*” (f.d.27, vol. III).

Referitor la argumentul inculpatului că, precum că a fost violat art.6 par.3 sub. (c) CțEDO, instanța de apel a indicat că, în cadrul ședinței primei instanțe drepturile, libertățile și interesele legitime ale inculpatului au fost apărate de către avocatul Rogoian Liubovi, care ulterior a fost eliberată de la participarea la judecarea cauzei penale, fiind totodată dispusă solicitarea Oficiului Teritorial Chișinău al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat, delegarea unui alt apărător.

Ulterior, în procesul penal a intervenit avocatul Stratan Corina, în interesele inculpatului, după care, în proces a intervenit avocatul Iorga Emil, fapt confirmat

prin mandatul nr. 023008 din 07 aprilie 2014 (f.d.192, vol. III), care a participat până la finalizarea examinării cauzei penale în prima instanță.

Tot în contextul dat, instanța de apel a reiterat că de fapt, inculpatului i s-a acordat asistența juridică corespunzătoare, fără careva abateri, mai mult, acesta a abuzat în unele măsuri de dreptul său la apărare, în contextul în care, statul având obligațiunea de drept de a asigura prin intermediul organelor de resort dreptul la un proces echitabil, a acorda acestuia serviciile juridice acordate din bugetul de stat, însă drept urmare a dezacordului exprimat de către inculpat, cât și formulării unor pretenții fără substrat factologic față de serviciile avocaților, apărătorii inculpatului au fost schimbați periodic, atât în prima instanță, cât și pe parcursul judecării cauzei în instanța de apel.

A fost respins ca nefondat argumentul invocat de Zamfir Ruslan referitor la faptul că, la 13 noiembrie 2011, orele 22.00 a fost reținut și deținut în Inspectoratul de Poliție Buiucani, mun. Chișinău, fapt confirmat prin copia paginii registrului de evidență a intrării persoanelor în Inspectoratul de Poliție Buiucani, mun. Chișinău, fiind interogată aproximativ 15 ore fără posibilitatea de a dormi, a se alimenta, a bea apă, fiind audiat în lipsa unui avocat, deoarece pe marginea celor invocate de către inculpatul s-a dispus clasarea procesului penal, din motiv că nu există faptul infracțiunii.

Instanța de apel a respins ca fiind nefondate și argumentele inculpatului referitor la faptul că, potrivit înregistrărilor audio instanța a amenințat și a încercat să determine inculpatul să dea declarații, deși inculpatul din start a refuzat categoric să dea declarații; prima instanță a ignorat și prevederile art.368 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală; prima instanță nu putea să pună la baza sentinței procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie, deoarece aceasta persoană este fratele inculpatului; declarațiile martorilor Dănilă Vitalii și Zamfir Serghei, nu pot fi puse într-o sentință de condamnare deoarece ultimii nu au fost audiați în ședință, procurorul renunțând la aceste probe; în cadrul urmăririi penale, au fost încălcate drepturile inculpatului prevăzute de art.19 alin.(3) Cod de procedură penală, deoarece nu a fost administrată caracteristica inculpatului, nu a avut loc confruntarea, nu au fost lichidate divergențele între martori și părțile vătămate contrar prevederilor art.254 alin.(1) Cod de procedură penală.

Referitor la argumentele invocate de avocatul Banaru Vadim în numele inculpatului, precum că ilegal a fost vizionată/cercetată înregistrarea video din 13 decembrie 2012 în care inculpatul a declarat precum că a săvârșit fapta, deoarece odată ce inculpatul conform art.367 Cod de procedură penală, a renunțat să dea declarații, nu puteau fi cercetate declarațiile acestuia din faza urmăririi penale, or, pe parcursul cercetării judecătorești, inculpatul s-a expus nemijlocit asupra veridicității acestei înregistrări și conținutului acesteia, astfel că pentru a elucida dubiile și contradicțiile în declarații, prima instanță corect și legal, ghidându-se de rigorile art.368 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, a dispus cercetarea acestei înregistrări.

Cât privește alegațiile avocatului Iorga Emil precum că declarațiile părților vătămate Ursachi Octavian și Buraga Dumitru și martorilor Trohin Sergiu, Colnic Dumitru și Erhan Vasile, au relevanță numai în măsura în care se referă la existența faptelor săvârșite, dar sunt criticabile și urmează a fi puse la îndoială în partea referitoare la expunerea cu privire la subiectul infracțiunilor, locului

concret al săvârșirii acestora, or, nici unul din cei enumerați nu pot spune că anume Zamfir Ruslan a fost cel care a aplicat loviturile cu cuțitul, instanța de apel a menționat că, însuși inculpatul a recunoscut cele invocate în învinuire, însă chiar și așa, conform relatărilor martorului Erhan Vasile, până la sosirea poliției, a ieșit un băiat pe care nu-l cunoștea și a intrat în ograda lui Zamfir Ruslan, acesta avea ceva în mână, a crezut că este un cuțit.

Totodată, martorul Colnic Dumitru, a comunicat că el cu Rusu Mihai erau în apropierea casei prietenei lui Rusu Mihai, acolo erau mai multe persoane care au început să se exprime necenzurat în adresa lor, printre aceste persoane era și Zamfir Ruslan. Grupul de persoane care era au început a-i provoca, amenința și s-a început cearta și bătaia. Nu ține minte cine pe cine primul a lovit, pe Buraga Dumitru și Ursachi Octavian i-au lovit și tăiat cu cuțitul.

De asemenea, instanța de apel a respins și alegațiile apărătorului Iorga Emil că, martorii Trohin Serghei și Colnic Dumitru, au declarat că nu au văzut cine i-a înjunghiat pe cei doi, la fel nu au văzut cine a aplicat loviturile de cuțit nici martorii Erhan Liuba și Erhan Vasile, deoarece, în primul rând în ședința de judecată nu a fost audiat martorul Erhan Liuba, în al doilea rând, martorii Trohin Serghei, Colnic Dumitru și Erhan Vasile, de fapt, au confirmat în parte nemijlocit faptul că părțile vătămate Ursachi Octavian și Buraga Dumitru, au fost înjunghiate de către inculpatul Zamfir Ruslan.

La fel, deși avocatul Banaru Vadim, a indicat că inculpatului i-a fost violat dreptul la inviolabilitatea domiciliului acestuia pentru ca să se auto incrimineze, ori să denunțe fals pe altă persoană și astfel instanța a fost obligată să se expună în privința acestor argumente, aceste alegații nu și-au găsit confirmare prin careva date probante, or, nu a fost constatat că inculpatul a fost impus să depună mărturie, în cursul urmăririi penale, fiind audiat în calitate de bănuit și învinuit, dânsul a menționat clar circumstanțele în care a fost comisă fapta infracțională, iar în ședința primei instanțe, acesta folosindu-se de dreptul procesual, a refuzat să depună mărturie.

Referitor la argumentul inculpatului privind faptul că, a avut loc violarea art.1 CțEDO, deoarece instanța a ignorat să se expună în legătură cu pretensele de violare a art.3 CțEDO, deoarece potrivit jurisprudenței CEDO alte probleme se referă la responsabilitatea judecătorului în cazul în care petiționarul pare să fi fost maltratată în timpul detenției preventive, instanța de apel a indicat că, urmărirea penală în cauza penală nr. 2013038015 a fost pornită la 26 ianuarie 2013, de către Procuratura Buiucani, mun. Chișinău, conform elementelor infracțiunii prevăzute de art.309¹ alin.(3) lit. c) Cod penal.

Temei pentru pornirea urmăririi penale a servit sesizarea lui Zamfir Ruslan, potrivit căreia, în perioada de timp 13.11.2011-14.11.2011, Zamfir Ruslan, Zamfir Serghei, Madan Alexandru și Postolachi Mihail, fiind reținuți de către colaboratorii de poliție și conduși la Inspectoratul de Poliție Buiucani, mun. Chișinău, au fost numiți cu cuvinte ofensatoare de către ultimii, iar Zamfir Ruslan a fost impus să stea cu mâinile în sus în colțul biroului și ținut în inspectorat până la 15 noiembrie 2011, ora 17:00, fără hrană și fără a i se permite să-și procure produse alimentare, iar la solicitarea de a fi dispusă expertiza medico-legală în privința acestuia, colaboratorii de poliție au refuzat.

La 26 iunie 2013, procesul penal în cauza penală nr.2013038015 a fost

clasat, din motiv că acțiunile colaboratorilor de poliție ai Inspectoratului de Poliție Buiucani, mun. Chișinău nu întrunesc elementele infracțiunii.

Prin ordonanța procurorului-interimar al sect. Buiucani, mun. Chișinău, din 01 august 2013, a fost anulată ordonanța de clasare a procesului penal în cauza penală nr.2013038015 din 26 iunie 2013, emisă de către procurorul în Procuratura Buiucani, mun. Chișinău, Bordian Radion, cu reluarea urmăririi penale.

Urmare a efectuării urmăririi penale suplimentare, la 31 octombrie 2013, prin ordonanța procurorului în Procuratura Buiucani, mun. Chișinău, Mihail Proca, procesul penal în cauza penală nr. 2013038015 a fost clasat, din motiv că nu există faptul infracțiunii în acțiunile colaboratorilor de poliție ai Inspectoratului de Poliție Buiucani, mun. Chișinău.

Decizia dată, în baza plângerii părții vătămate Zamfir Ruslan, fiind supusă controlului judiciar, prin încheierea din 15 ianuarie 2014 emisă de judecătorul de instrucție din cadrul Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, a fost anulată cu dispunerea reluării urmăririi penale pe caz și examinării argumentelor invocate de petiționar.

Ulterior, fiind efectuată urmărirea penală suplimentar, prin ordonanța procurorului în Procuratura Buiucani, mun. Chișinău din 30 aprilie 2014, s-a dispus clasarea cauzei penale nr.2013038015, din motivul lipsei faptului infracțiunii.

Prin încheierea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 08 august 2014, a fost admisă plângerea înaintată de către Zamfir Ruslan în conformitate cu prevederile art.313 Cod de procedură penală și declarate nule ordonanța procurorului în Procuratura Buiucani, mun. Chișinău din 30 aprilie 2014 privind clasarea cauzei penale nr.2013038015 și ordonanța procurorului adjunct al procurorului sect. Botanica, mun. Chișinău din 23 mai 2014, prin care a fost respinsă plângerea petiționarului împotriva ordonanței menționate.

Prin ordonanța procurorului în Procuratura Buiucani, mun. Chișinău din 23 noiembrie 2015, s-a dispus clasarea cauzei penale nr.2013038015, din motivul lipsei faptului infracțiunii.

Ordonanța vizată mai sus, în baza plângerii lui Zamfir Ruslan, fiind supusă controlului judiciar, prin încheierea din 26 februarie 2016 emisă de judecătorul de instrucție din cadrul Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, a fost anulată cu dispunerea reluării urmăririi penale pe caz și examinării argumentelor invocate de petiționar.

Ulterior, prin ordonanța procurorului în Procuratura Buiucani mun. Chișinău din 31 martie 2016, s-a dispus clasarea cauzei penale nr.2013038015, din motivul lipsei faptului infracțiunii, însă prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2016, această ordonanță a fost anulată cu dispunerea reluării urmăririi penale și obligarea procurorului de a înlătura încălcările admise.

În contextul dat, instanța de apel a reținut că, prin ordonanța procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Buiucani din 27 octombrie 2017, Zamfir Ruslan, a fost recunoscut în calitate de parte vătămată, în cauza penală nr.2013038015, pornită la 26 ianuarie 2013, conform elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.309¹ alin.(3) lit. c) Cod penal.

Așadar, instanța de apel a relevat că de fapt, în cazul de față, prin ordonanța

vizată, care constituie un act procesual, ce denotă doar atribuirea calității de parte vătămată în cadrul procesului penal pornit la plângerea lui Zamfir Ruslan, organul de urmărire penală, conform procedurii a dispus recunoașterea acestuia în calitate de pătimit, astfel, deși Zamfir Ruslan a fost recunoscut în calitate de parte vătămată, în cadrul unui proces penal, pe faptele invocate de tortură aplicată în privința sa, constituie doar activitatea organului de urmărire penală și anume actul procesual premergător și obligatoriu, desfășurării investigațiilor în vederea cercetării circumstanțelor deplânse de către Zamfir Ruslan.

10.3. La capitolul individualizării pedepsei, instanța de apel cu trimitere la prevederile art. 7, 61, 75, 76, 77, 78 Cod penal, a ajuns la concluzia că scopul prestabilit al legii penale privind corectarea și reeducarea inculpatului va fi pe deplin atins doar prin aplicarea față de acesta a pedepsei sub formă de închisoare, or, aplicarea unei altei pedepse, nu va fi nici rațională și nici proporțională acțiunii comise de către acesta.

La același capitol, instanța de apel a menționat că, aplicarea față de inculpat a altui tip de pedeapsă, este inadmisibilă de drept, nefiind prevăzută de norma de sancționare, dar și ar constitui o încălcare a principiului proporționalității pedepsei penale și cu atât mai mult, având în vedere caracterul acțiunii infracționale, dar și urmările acesteia, precum și comportamentul inculpatului în cursul urmăririi penale, cât și cercetării judecătorești, care prin diferite metode a încercat să inducă instanța de judecată în eroare, dar și prin formularea unor cereri abuzive și neîntemeiate, a încercat să inducă instanța de judecată pe o cale greșită, în vederea obținerii scopului urmărit, adică a unei sentințe de achitare, dar și a unor pretinse încălcări, ce urmează a fi interpretate în favoarea acestuia.

Totodată, instanța de apel a notat necesitatea de drept de a relata faptul că pe parcursul cercetării judecătorești în instanța de apel, s-au identificat unele încălcări de ordin procesual, care în cele din urmă, deși nu afectează legalitatea procesului penal, duc la atenuarea pedepsei inculpatului în contul recompensării pentru drepturile, libertățile și interesele legitime afectate.

Astfel, cu trimitere la prevederile art. 385 alin.(4) Cod de procedură penală și reiterând încălcările drepturilor inculpatului, instanța a notat că, în cazul de față, drept recompensă a acestor încălcări ale drepturilor inculpatului, din sancțiunea închisorii aplicată inculpatului de 7 ani închisoare, va fi redus termenul de 2 ani închisoare, astfel că această recompensă în viziunea instanței de apel va restabili echitatea socială și nemijlocit drepturile inculpatului care au fost încălcate pe parcursul procesului penal respectiv.

În viziunea instanței de apel, reducerea cu 2 ani închisoare, drept recompensă pentru încălcarea drepturilor inculpatului, este echitabilă, proporțională și este de natura de a restabili încălcarea dată, dar și de a compensa prejudiciile cauzate inculpatului.

La fel, instanța de apel a ajuns la concluzia că scopul prestabilit al legii penale privind corectarea și reeducarea inculpatului va fi pe deplin atins prin aplicarea pedepsei sub formă de închisoare, cu suspendarea executării acesteia în baza art. 90 Cod penal, pentru perioada de probațiune de 5 ani, sancțiune care va avea un impact pozitiv asupra conștientizării de către inculpat a pericolului social al faptei infracționale săvârșite.

11. Procurorul, în temeiul pct.6), 10) alin.(1) art.427 Cod de procedură

penală, a contestat cu recurs decizia, solicitând casarea parțială a acesteia, în partea individualizării pedepsei, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului a invocat că, instanța de apel pronunțând o decizie de condamnare cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pentru comiterea unei infracțiuni cu un grad prejudiciabil sporit, fiind periclitată ordinea de drept, nu a fost atins scopul principal și anume prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni de către inculpat, precum și de către alte persoane.

Menționează recurentul că, instanțele de fond s-au limitat doar la descrierea art. art.7, 61, 75-77, 90 Cod penal, fără a face referire la argumentele care au servit la invocarea acestor temeuri, ignorând prevederile art.384 alin.(3) Cod de procedură penală, prevederi ce sunt valabile și pentru instanța de apel.

În textul deciziei nu se conțin pentru aplicarea art.90 Cod penal, deoarece nu au fost stabilite circumstanțe atenuante suplimentare.

Remarcă procurorul că, instituția suspendării condiționate a pedepsei nu trebuie privită, ca un avantaj acordat de lege infractorilor, ci trebuie apreciată ca un mijloc preventiv de apărare socială, care derivă din organizarea unei politici penale adaptate la realitatea socială concretă. Raționamentul de aplicare a prevederilor art.90 Cod penal are la origine persoana și comportamentul acesteia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperii ei cum ar fi: conduita bună a infractorului; stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea sinceră în cursul procesului.

Conform textului alin.(1) art.90 Cod penal, instanța numai motivat poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului cu concluzia că acesta se poate îndrepta fără executarea reală a pedepsei închisorii, motive care trebuie arătate în decizie.

La fel, la cele menționate, instanța de judecată va ține seamă de trecutul vinovatului, mediul în care trăiește, modul de comportare la locul de muncă, în familie, în societate etc.

Ținând cont de cele expuse precum și faptul că instanța de apel nu și-a motivat deloc concluzia de aplicare a prevederilor art.90 alin.(1) Cod penal, aceasta greșit a conchis că corectarea inculpatului este posibilă fără a fi izolat de societate.

Instanța de apel justificat a apreciat circumstanțele atenuante și aplicarea art.385 alin.(4) Cod de procedură penală, dar pedeapsa stabilită nu a fost apreciată în coroborare cu fapta săvârșită și consecințele acesteia, nu a ținut cont de caracterul și gradul de pericol social al infracțiunii comise.

În contextul celor expuse, acuzarea consideră concluziile instanței de apel în partea individualizării pedepsei stabilite inculpatului greșite și în contradicție cu probatoriul administrat la etapa urmăririi penale și cercetării judiciare, neconforme scopului legii penale și principiului individualizării răspunderii penale și pedepsei penale.

Luând în considerație că infracțiunile în cauză au o amploare răspândită în Republica Moldova, de faptul că infracțiunea comisă de inculpat atentează la

integritatea fizică a persoanei, cât și legea penală apără aceste valori de orice atentat și este pasibil de pedeapsă, instanța de judecată urma a pedepsi inculpatul mai aspru pentru a evita contribuirea la dezvoltarea în rândul cetățenilor a sentimentului că nu pot beneficia de o protecție adecvată din partea statului și curmarea încrederii infractorilor în faptul, că vor fi blând pedepsiți.

La stabilirea pedepsei, instanța de judecată urma să țină cont și de faptul, că inculpatul a comis faptele incriminate cu intenție directă, dându-și bine seama de consecințele ce urmau să survină, aflându-se într-un loc public, în prezența mai multor persoane, ceea ce redă acțiunilor sale un caracter de pericolozitate sporită.

Corectarea inculpatului, ca scop al pedepsei penale, presupune conștientizarea de către numit a celor săvârșite și reîncadrarea acesteia în activitatea societății, pe când comportamentul numitului denotă lipsă de încredere, din care cauză este imposibilă corectarea și reeducarea acestuia fără izolarea reală de societate.

Prin urmare, scopul educativ și preventiv al pedepsei aplicate în privința inculpatului nu va fi atins, or pedeapsa aplicată nu este proporțională în raport cu persoana inculpatului și cu faptele criminale pe care inculpatul le-a comis, în special prin prisma gradului prejudiciabil.

Mai mult, instanța de apel a ignorat faptul că inculpatul intenționat cu cuțitul a atacat două persoane cauzându-le leziuni corporale grave, iar fapta lui de către lege este pedepsită doar cu închisoare în limitele de la 5 la 12 ani, însă inculpatul, conform concluziilor experților psihiatrici, are comportament psihopatic, nu suportă observații critice iar în căutarea dreptății amenință cu răfuiala.

11.1. Inculpatul Ruslan Zamfir, în temeiul pct.6), 10) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, a contestat cu recurs decizia, solicitând casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea cerințelor sale, a invocat că, instanța de apel s-a referit în decizie doar la declarațiile inculpatului depuse în calitate de bănuț, fără să dea o apreciere și a dezbate în mod corespunzător cele invocate, fără a pătrunde în esența problemei de fapt, fiind prezentă discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii premature, nemotivate.

Totodată, instanța de apel nu trebuia să pună la baza soluției declarațiile inculpatului, odată ce acesta a refuzat să dea declarații, folosindu-se de dreptul său prevăzut la art.66 alin.(2) pct.8) Cod de procedura penală, greșit reținând declarații subsemnatului depuse la elaborarea rapoartelor de expertiză nr. 5s-2012 din 24.01.2012 și nr. 604a-2013, or, experții nu sunt judecători să audieze inculpați ca mai apoi aceste declarații să fie reținute la adoptarea sentinței.

Mai indică recurentul că, deși partea vătămată Ursachi Octavian îl recunoaște pe Zamfir Serghei prin procesul-verbal după fotografie ca persoană care ia aplicat loviturile cu cuțitul, totuși suplimentar în faza de urmărire penală a declarat „...*nu cunosc de către cine mi-au fost aplicate lovituri cu cuțitul, nu cunosc ca Zamfir Ruslan să fi fost la locul comiterii faptei*”.

Martorul Colnic Dumitru în faza de urmărire penală a declarat că, nu a văzut inculpatul la locul săvârșirii faptei, însă în faza de judecare a cauzei, a

declarat că l-a văzut pe Zamfir Ruslan la locul săvârșirii faptei.

Potrivit declarațiilor martorilor Erhan Vasili și Trohin Serghei și a părții vătămate Buraga Dumitru, inculpatul nu a fost la locul săvârșirii faptei, însă potrivit declarațiilor martorului Colnic Dumitru și a părții vătămate Ursachi Octavian, date în faza de judecare a cauzei, Zamfir Ruslan a fost în toiul bătăii.

La fel, instanța a greșit persoana din procesul-verbal după fotografie prin care partea vătămată Ursachi Octavian îl recunoaște pe Zamfir Serghei, însă instanța constată că subsemnatul este persoana din fotografia nr. 3.

Astfel Zamfir Ruslan a identificat că, concluzia instanței precum că, instanța a stabilit că inculpatul a acționat cu intenție directă, de a se răfui cu persoanele care posibil îl băteau pe fratele acestuia, în curtea casei vecinului, este bazată pe declarațiile inculpatului și a unor persoane care nu au fost audiate.

În opinia inculpatului, în speță nu a fost stabilit adevărul, nu este clar locul concret al comiterii faptei, cine a provocat conflictul, motivul comiterii faptei, etc.

Menționează recurentul că, ședința primei instanțe din 13.12.2012, când au audiați martorul Trohin Serghei și partea vătămată Ursachi Octavian, nu a fost înregistrată audio, fiind falsificate declarațiile acestora precum că au văzut inculpatul la locul săvârșirii faptei.

S-a invocat în apel că, a fost încălcat dreptul la apărare în prima instanță, însă instanța de apel unilateral și selectiv a notat că în folosul inculpatului au fost depuse cereri de eliberare din arest, fără să dezbată cele invocate precum că, avocatul Untilă Vasile nu a fost admis în proces conform legii, dar ofițerul și-a invitat avocatul său pentru a obține probe de învinuire, avocații nu au contribuit la lichidarea contradicțiilor între declarațiilor martorilor și părților vătămate.

Cu trimitere la prevederile art.75 Cod penal, inculpatul a indicat că, instanța de apel nu a motivat aplicarea pedepsei 7 ani închisoare, or, circumstanțe agravante nu au fost stabilite, în timpul examinării cauzei, din 2011 până în prezent, inculpatul nu a săvârșit nici o infracțiune, anterior nu a fost condamnat, părțile vătămate nu au suferit intervenții chirurgicale și nu au devenit inapți, este caracterizat pozitiv, angajat în câmpul muncii prin documentele din dosar, suferă de mai multe maladii, din care una este gravă.

La fel, inculpatul consideră că pentru faptul că a fost maltratată și deținută în condiții inumane și degradante, trebuia să fie exclusă 2/3 ani de închisoare și pentru încălcarea examinării cauzei în termen rezonabil, 2/3 ani de închisoare, calculând termenul de pedeapsă 13 luni executate, pedeapsa pentru fapta de care a fost condamnat ilegal a fost deja executată.

12. Asupra recursului declarat de procuror, a prezentat referință inculpatul care s-a expus pentru respingerea acestuia.

13. Judecând recursul declarat în baza materialelor dosarului și în raport cu motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Conform art.435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Totodată, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv să o caseze total, atunci când se constată comiterea unei erori de drept,

care a dus la adoptarea unei hotărâri ilegale.

Recurenții invocă în recursul lor temeiul prevăzut de pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, potrivit căroră, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel atunci când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din conținutul art.414 Cod de procedură penală, rezultă că instanța de apel, judecând apelul, este obligată să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau să cerceteze suplimentar probele administrate de prima instanță.

În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpată și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate și administrate la dosar în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul penal lărgit constată, că aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost respectate la judecarea cauzei în apel, iar erorile admise nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs.

Instanța de recurs menționează că, potrivit art.414 alin.(1), 417 alin.(1) pct.8), 419, 436 alin.(1), (2) Cod de procedură penală și a jurisprudenței naționale, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate de apel.

În același context, Colegiul penal lărgit menționează, că hotărârile pronunțate de instanțele de fond trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea superficială sau motivarea în termeni vagi, evazivi, reprezintă motiv de casare.

Totodată, potrivit art.101 alin.(4) Cod de procedură penală, instanța de judecată este obligată să pună la baza hotărârii sale numai acele probe, la a căror cercetare au avut acces toate părțile în egală măsură și să motiveze în hotărâre

admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate.

Astfel, Colegiul penal lărgit reține că, instanța de apel în partea descriptivă a deciziei face trimitere la probele din dosar, și anume: *declarațiile părților vătămate Ursachi Octavian, Buraga Dumitru, martorilor Trohin Serghei, Colnic Dumitru, Erhan Vasile, Buzenco (Rusu) Galina, procesul-verbal de cercetare la fața locului din 13 noiembrie 2011 (f.d.10-13, vol. I); înștiințările serviciului „903” (f.d.14-16, vol. I); certificatul de vizită nr. 84068 din 13 noiembrie 2011, eliberat lui Ursachi Octavian (f.d.17, vol. I); certificatul de vizită nr. 84070 din 13 noiembrie 2011, eliberat lui Buraga Dumitru (f.d.18, vol. I); procesul-verbal de examinare a obiectelor din 16 noiembrie 2011 (f.d.100-102, vol. I); raportul de expertiză medico-legală nr. 3152/D din 25 noiembrie 2011 (f.d.128, vol. I); raportul de expertiză medico-legală nr. 3151/D din 25 noiembrie 2011 (f.d.120-121,123, vol. I); raportul de expertiză psihiatrică legală staționară nr. 5s-2012 din 24 ianuarie 2012 (f.d.153-154, vol. I); copia raportului de expertiză psihiatrico-legală ambulatorie nr. 604a-2013 (f.d.199-201, vol. I)*, concluzionând că acestea confirmă vinovăția lui Zamfir Ruslan în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(2) lit. j) Cod penal, însă nu a verificat minuțios și obiectiv fiecare probă separat, sub toate aspectele, prin prisma pertinentei, concludenței și veridicității, iar în ansamblu, din punct de vedere al coroborării acestora.

Or, după caracterul lor, probele sunt clasificate în: probe în acuzare și probe în apărare. Probe în acuzare sunt acelea prin care se face dovada vinovăției învinuitului sau inculpatului sau a unui element care contribuie la stabilirea vinovăției acestuia. Probele în acuzare dovedesc și existența unor circumstanțe agravante. În totalitatea lor, probele în acuzare servesc la susținerea învinuirii.

Probele în apărare au sarcina de a constata inexistența infracțiunii, dovedirea nevinovăției inculpatului, o vină mai redusă, o circumstanță atenuantă.

Probele în apărare, ca și probele în acuzare, trebuie administrate de către organul de urmărire penală din oficiu sau de către instanță la cererea părților.

Probele în apărare pot fi administrate și de către apărătorul admis în procesul penal, potrivit art. 100 Cod de procedură penală.

În contextul celor expuse supra, Colegiul penal, reținând prevederile art. art. 100 alin. (4), 101 alin. (1) - (4) Cod de procedură penală, remarcă că, verificarea probelor este o activitate a instanței privind constatarea veridicității probei sub aspectul corespunderii datelor de fapt pe care le conține proba cu realitatea obiectivă.

Verificarea constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, verificarea sursei de proveniență a probelor.

Verificarea probelor poate avea loc doar prin aplicarea procedeelelor probatorii prevăzute de cod și se efectuează la toate fazele procesului penal.

Sunt supuse verificării atât datele de fapt, cât și mijloacele de probă din care au fost obținute. Probele se verifică atât prin efectuarea acțiunilor procesuale prevăzute de Codul de procedură penală, cât și printr-o analiză logică a conținutului probei, a coroborării lor.

Într-o hotărâre este necesar nu numai de a enumera probele, dar și de a expune esența acestora și legătura lor cu conținutul altor probe care în ansamblu confirmă sau infirmă o circumstanță pe cauză, de a argumenta de ce unele probe

sunt admise, iar altele respinse.

Astfel, instanța de recurs a constatat, că instanța de apel și-a bazat soluția sa fără să aprecieze fiecare probă în parte și să se expună asupra, veridicității, admisibilității sau a inadmisibilității acesteia. Mai mult, instanța este obligată să pună la baza hotărârii sale numai acele probe, la a căror cercetare au avut acces toate părțile în egală măsură și să se pronunțe asupra lor cu respectarea strictă a prevederilor art.101 Cod de procedură penală.

În al doilea rând, Colegiul lărgit ține să menționeze că, conform art.436 alin.(2) Cod de procedură penală, pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sunt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămâne cea care a existat la soluționarea recursului.

Astfel, instanța de recurs reține că prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 21 iunie 2016, au fost admise recursurile declarate de inculpat și avocatul acestuia Hamureac Oxanai, casată parțial decizia instanței de apel, în partea condamnării lui Ruslan Zamfir în baza art.151 alin.(2) lit. j) Cod penal și dispusă rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, fiind indicată ca eroare, admisă de instanța de apel, faptul că, *respingând argumentele inculpatului cu privire la presiunea fizică și psihică exercitată de către colaboratorii IP Buiucani mun. Chișinău de a face declarații, instanța de apel prematur a concluzionat că „argumentul menționat este combătută prin însuși înregistrarea video anexată la materialele cauzei și procesul-verbal (f.d.136-138, vol. I)” or prin încheiere judecătorească de instrucție al Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 26.02.2016, a fost admisă plângerea petiționarului Zamfir Ruslan în baza art.313 Cod de procedură penală, fiind declarate nule ordonanța procurorului în Procuratura sect. Buiucani mun. Chișinău din 23.11.2015, privind clasarea procesului penal 2013038015, (pornită pe semnele infracțiunii prevăzute de art.309¹ Cod penal), ordonanța procurorului în Procuratura sect. Buiucani mun. Chișinău din 22.12.2015, privind respingerea plângerii petiționarului împotriva ordonanței procurorului din 23.11.2015 de clasare a procesului penal 2013038015 (f.d.131,132, vol. V).*

Astfel, la rejudecarea cauzei, instanța de apel nu a respectat prevederile art.436 alin.(2) Cod de procedură penală, or, aceasta a indicat în decizia sa că, *relatările și nemijlocit argumentele inculpatului privind nevinovăția sa, au fost combătute integral și prin declarațiile acestuia depuse în calitate de învinuit la data de 13 decembrie 2011, audiat în prezența avocatului, Untilă Vasile, cu participarea specialistului și aplicarea mijloacelor tehnice de înregistrare video, unde acesta a susținut și relatat exact aceleași declarații pe care le-a depus în calitate de bănuit, de fapt, recunoscând integral vina în săvârșirea faptei infracționale (f.d.136-138 vol. I).*

Generalizând cele expuse supra, Colegiul constată că în speța discutată și-a găsit confirmare temeiul invocat de recurenți și prevăzut în art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, „decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția”, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată, în cadrul căreia urmează a fi apreciate toate probele în cumul, la justa lor valoare pentru adoptarea unei soluții corecte, deoarece această eroare nu poate fi corectată de instanța de recurs.

La noua rejudecare a cauzei, instanța de apel are obligația să înlăture erorile menționate, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art.414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să dea o apreciere obiectivă probelor administrate în cauză, având în vedere prevederile art.art.93, 95, 101 Cod de procedură penală, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apeluri și, în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art.417 Cod de procedură penală, argumentând clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele expuse în pct.13 al prezentei decizii.

14. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Se admit recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Valentina Bradu și de inculpat, se casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 decembrie 2017, în cauza penală în privința lui *Zamfir Ruslan xxxxx* și se dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac, pronunțată integral la 27 aprilie 2018.

Președinte

Anatolie Țurcan

Judecători

Ala Cobăneanu

Dumitru Visternicean

Maria Ghervas

Ion Druță